

קול צופיין

קול צפ"ן. נשאו קול יחדו ירננו

תליון כ"ב
1272

ויצא תשפ"ו | השיעור השבועי מיסודו של מרן הראשון לציון הרה"ג המקובל האל-קי הרב **מרדכי אליהו** זצוק"ל

השיעור נמסר ע"י הרה"ג **שמואל אליהו** הרב הראשי של צפת

כבוד האשה

את שנים עשר שבטי ישראל שחוקקים על ליבו של אהרון הכהן בבואו אל הקודש.

צורתו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד

הגמרא מספרת לנו כי צורתו של יעקב אבינו חקוקה בכסא הכבוד (חולין צא): כסא הכבוד הוא ביטוי למקום שבו מתגלה כבוד ה' בעולם. כך נקרא בית המקדש בשם זה כי הוא מביא את כבוד ה' לעולם, "כפסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו" (ירמיה יז יב).

אם חכמינו אומרים שצורתו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, הרי הכבוד האלוקי מתגלה דרך יעקב אבינו. לכן בית המקדש נקרא על שם יעקב "והלכו עמים רבים ואמרו לנו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב וירנו מדרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלם" (ישעיהו ב). וכיון שמעשה אבות סימן לבנים אנו מתפללים. "קדש שקף בעולםך על עם מקדשי שקף".

צלם אלוקים – בזכות רחל

בבית המקדש נכנס כהן גדול לקודש הקדשים רק אם הוא נשוי. "א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם, שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם." (יבמות סג/א). רק כשאדם נשוי מתגלה דרכו צלם אלוקים. רק כשיעקב נושא את רחל חל עליו צלם אלוקים. "דאמר רבי שמעון וכו', דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי, ופלג לאו הוא חד. וכד מתתברן פחדא תרי פלגי גופא, אתעבידו חד גופא, וכדין אקרי אחד" (חלק ג דף א/ב).

חשיבותה הרבה של רחל – הרבה יותר משבע שנים

צלם אלוקים שמתגלה ביעקב אבינו הוא גבוה מאוד, כך אמרו חכמינו "שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון" אור מיוחד כמו שהיה על אדם הראשון לפני החטא (זוהר חלק א דף לה/ב). מעלת שופריה דאדם הראשון מתגלה ביעקב שמתגלה כשהוא הולך להקים את ביתו עם רחל אמנו (בבא מציעא פד/א). לכן ה' נטע בו אתבה כל כך גדולה לרחל. בזכותה יבוא תיקון גדול לעולם, כן הוא מכין את עצמו לכך שבע שנים.

התיקון הגדול של הכבוד

למה יעקב מציע ללבן לעבוד שבע שנים?

התורה מספרת כי יעקב מציע ללבן לעבוד שבע שנים בשביל רחל. "ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה" (בראשית כט). המילים "ויאהב יעקב את רחל" באים לענות על השאלה למה הציע יעקב לעבוד שבע שנים, הלא מהר הבתולות הוא חמישים שקל כסף, שזה הרבה פחות משכר של שבע שנות עבודה.

מהר הבתולות חמישים כסף לכבוד האשה

מהר הבתולות הוא חמישים שקל כסף (דברים כב, שמות כב טז וראה רש"י). אם יוסף נמכר לעבד בעשרים כסף (בראשית לו, וראה שמות כא לב). הרי שמהר בערך 50 שקל כסף בא לומר שצריך להעריך את האשה יותר. צריך לזכור כי חמישים שקל כסף בערך של פעם הוא שכר עבודה שנה אחת. אם כן למה יעקב התנדב לעבוד למען רחל פי שבע ממהר הבתולות ולעבוד שבע שנים?

כל חתונה - שהכל ברא לכבודו

התשובה היא שיעקב רוצה מאוד לכבד את אשתו. חכמינו אמרו כי מברכים בכל חופה "שהכל ברא לכבודו" ללמד כי הכבוד בחופה הוא כבוד ה'. לכן תיקנו חכמים הרבה הלכות ותקנות לעשות חופה מכובדת. "שקדו על תקנת בנות ישראל". להכין את החופה כמו שמכינים כל דבר חשוב. לכן "נותנין לבתולה שנים עשר חודש משתבעה הבעל לפרנס את עצמה" (כתובות נ).

הכבוד של רחל אמנו

חושב יעקב כי אם לחופה רגילה מתכוננים שנים עשרה חודש, הרי לחתונה כל כך חשובה שתקים את בית ישראל, צריך להתכונן שבע שנים. מדובר בחופה של יעקב אבינו עם רחל אמנו. מדובר בחתונה שעתידיה להקים את כל בית ישראל. מדובר בחופה שעתידיה להעמיד

מעלתה של לאה נסתרת מיעקב

בפעול יעקב עובד את שבע שנים הראשונות בשביל לאה, ואחר כך עובד שבע שנים נוספות בשביל רחל. האמת היא שמגיע ללאה כבוד לא פחות מרחל, אלא יעקב לא ראה בימים ההם את מעלתה הגדולה של לאה אמנו שתבנה ביחד עם רחל את עם ישראל. השליח של ה' להביא את לאה ליעקב היה לבן הארמי, כך גרם הקב"ה ליעקב לעבוד גם בשביל לאה שבע שנים לגודל מעלתה הגדולה.

הנישאת שתבעל להגמון תחלה, וגם התשועה נעשה ע"י אשה שבת יוחנן כהן גדול חתכה ראשו של ראש הצוררים".

לזכר הנס הגדול והחשוב הזה אוכלים בחנוכה מאכלי חלב. "יש אומרים שיש לאכול גבינה בחנוכה לפי שהנס נעשה בחלב שהאכילה יהודית את האויב" (שו"ע תרע). לכן הנשים מהדרות בחנוכה יותר מהגברים ולא עושות מלאכה כל זמן שהנרות דולקים. להזכיר את הנס החשוב הזה שהושכח על ידי אומנות העולם. (בספרים שהיו תחת ידם לא הוזכר או נמחק הסיפור החשוב הזה).

לבן – ממשיך את דרך דור המבול

חובה לכבד את האשה

לבן הורס את הרגע הגדול ביותר

לעומת הכבוד הגדול של יעקב לרחל עומד לבן באטימות ובזלזול בלתי נתפס, הוא הורס לבת שלו את הרגע הגדול של החיים, מוציא אותה מחופתה ושם את אחותה במקומה. גורם לבן לבת שלו לבכות בכי תמרורים ברגעים שהיו אמורים להיות פסגת חיה. לבן מרמה גם את יעקב בן אחותו שעבד בשבילו שבע שנים במסירות. הורס גם לו את השמחה הגדולה בחייו. מפריע לחיבור הגדול להתקיים. על זה אומרים בהגדה "שפָּרְעָה לֹא גָרָא אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים וְלִבָּן בְּקֶשׁ לְעִקּוֹר אֶת הַכֹּל".

החטא שבגללו בא המבול

החטא של לבן מזכיר את החטא שהביא את המבול. "וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ" (בראשית ו). בדור המבול האנשים החזקים מתייחסים לנשים בזלזול. לא שואלים אותן. לא מתחשבים בהן וברגשותיהן "אמר רבי יודן טבת כתיב. כשהיו מטיבין אותה מקושטת ליכנס לחופה היה גדול נכנס ובעלה תחלה (בראשית רבה בראשית).

לפגוע בכלה בחופה - שיא התועבה

לחטוף ולאנוס כל אשה זו תועבה שווה לרצח. (דברים כב ו). לחטוף כלה מתחת החופה - זה שיא השיאים של התועבה. על התועבה הזו בא המבול לעולם. "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קַח לָךְ אִשָּׁה בְּשֵׁר בָּא לְפָנַי כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מְשַׁחֵיתֶם אֶת הָאָרֶץ". התרגום הוא "ארי אתמליאת ארעא חטופין". התמלאה הארץ חטיפה של נשים. מלבד הכאב של החתן והכלה, זה הורס לכל האנשים את הרצון להתחתן.

דור שלם עושק נשים

לבן הוא לא לבד. גם פרעה ואבימלך חוטפים נשים לצורך הנאתם. גם בסדום ובשכם זה היה מנהג המדינה. החוטפים הללו הרגישו צדיקים, הם לא היו רשעים כמו דור המבול, הם לא חוטפים כלה מתחת לחופה, הם קודם רוצחים את בעלה אחר כך אונסים אותה. זו התרבות הצדקנית של לבן, שחכמנו אמרו שהוא יותר גרוע מפרעה. לזכותו יאמר כי זו הייתה דרכם של כל המלכים בימים ההם. כך אומר אברהם "וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעַנו אֶתִּי אֱלֹהִים מִבֵּית אַבְי וְאָמַר לֵה זֶה חִסְדְּךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֵל כָּל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר נְבוּא שָׁמָּה אֲמַרְי לִי אֲחִי הוּא".

היוונים ממשיכים דרכם

חכמינו מספרים כי זו היה חוק אצל היוונים הדמוקרטים הנאורים "שגורו יוונים על כל בתולות הנשואות להיבעל לטפסר תחלה, ועל יד אשה נעשה הנס". ולכן "אמר רבי יהושע בן לוי נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס". ובמשנה ברורה (תרעה). "שהגזירה היתה על כל בתולה

"האזהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה

האזהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו

כדי לתקן את הקלקול הגדול הזה אמרו חכמינו שחובה על האיש לכבד את אשתו, "האזהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה והמשיאן סמוך לפירקן עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא" (סנהדרין דף עו/ב). והרמב"ם (אישות טו יט) אמר כי זו חובה "וכן צו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואזהבה כגופו ואם יש לו ממוון מרבה בטובתה כפי ממונו" (ע"ע שדי חמד אסיפת דינים ה ח).

כבוד לאשה מביא שפע

כן אמרו חכמים "לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר ולאברם היטיב בעבורה". ולכן אמר רבא לאנשים "אוקירו לנשייתו כי היכי דתתערו" (ב"מ נט). שהכבוד ההדדי מגלה את צלם האלוקים שבאיש ובאשה, ו"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך".

ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו

לכן אמרו חכמים "מאי דכתיב 'טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט' לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה במה שיש לו, ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו. שהן תלוין בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם" (חולין דף פד/ב). שהכבוד אליהם ימשיך אליו שפע גדול.

תכשיטים לאשה

לכן אמרו חכמים כי לא מספיק שאדם יתן לאשתו לחם לאכול ובגד ללבוש, אלא אפילו עני שבישראל צריך לתת לאשתו תכשיטין לפי מה שיש לו. "כסותה כיצד, חייב ליתן לה בגדים הראויים לה בימות הגשמים ובימות החמה, בפחות שלושבת כל אשה בעלת בית שבאותה המדינה" (שו"ע אה"ע סימן עג א). "ומהייבין אותו ליתן לה תכשיטיה, כגון בגדי צבעונין להקיף על ראשה ופדחתה, ופוך ושרק". וכל זה "בעני שבישראל. אבל בעשיר, כל דברים הללו נתן לה לפי עשרו".

שיהיה לה חן בעיני בעלה

לכן הקילו חז"ל לאשה ללכת עם תכשיטין בחצר בשבת כדי שיהיה לה חן בעיני בעלה (שבת סד). והתיר רבי עקיבא לאשה להתקשט אף בימי נדתה כדי שלא תתגנה עליו. כן "תיקן עזרא להם לישראל שיהו רוכלין מעיר אחרת מחורין בעיירות כדי שיהו תכשיטין מצויין לכנות ישראל" (בי"ב כב. רמב"ם שכנים פ"ה ה"ט שו"ע חו"מ קנו ס"ס). ובמשנה (יומא עג) התירו למלך ולכלה לרחוץ את פניהם ביום הכיפורים, (יומא עה) והתירו לאשה להתקשט בימי אבלה כדי שלא תתגנה על בעלה (כתובות ד).

עוד עשו חכמינו תקנות שונות כדי שהחופה תהיה מכובדת ביותר. כך מלמדת אותנו הגמרא בכתובות (ב) שאומרת כי תיקנו חכמים שאדם ישא את אשתו ביום רביעי כדי שהחתונה תהיה מכובדת. "שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא אדם מורה בסעודה שלשה ימים אחד בשבת ושני בשבת ושלישי בשבת ורביעי כונסה". כן תיקנו שאדם שנושא אלמנה ינשא בחמישי כדי שלמחר לא ישכים לאומנתו וילך לו "שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמה עמה שלשה ימים חמישי בשבת וערב שבת ושבת".

לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעונו חי קדמה אל ארץ קדם" (בראשית כה ו) שפירש רש"י בשם המדרש: "הפילגשים - חסר כתיב שלא היתה אלא פלגש אחת. היא הגר היא קטורה. נשים בכתובה. פילגשים בלא כתובה כדאמרינן בסנהדרין (דף כא) נשים ופילגשים דדוד". שואל הגר"א אם יש רק פלגש אחת למה לא כתוב ולבני הפילגש, מה רצתה התורה לרמוז במילה הזאת בכתוב חסר? וענה שהתשובה רמוזה בדברי רש"י שאמר כי לפילגש אין כתובה. המילה כתובה מורכבת מ'כתב' ועוד אותיות "וה". ביחד עם שם "ה" שבאיש ואשה מצטרפות "הו" לשם ה' המלא. לעומת זאת בפילגשים שאין כתובה יש רק חצי שם ה' וזה משמעות המילה פלגשים שהיא "פלג שם". רק חצי שם ה' כי אין כתובה (קול אליהו עה"ת בראשית כה ו).

**אמרו
חכמים כי
לא מספיק
שאדם יתן
לאשתו לחם
לאכול ובגד
ללבוש, אלא
אפילו עני
שבישראל
צריך לתת
לאשתו
תכשיטין
לפי מה
שיש לו**

המשמח חתן וכלה - זוכה לקולות של מתן תורה
החופה צריכה להיות מכובדת לא רק במאכל ומשקה אלא בעיקר בשמחה. לכן אמרו חכמים "כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות שונאמר קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות. ואם משמחו מה שכרו אמר רבי יהושע בן לוי, זוכה לתורה שנתנה בחמשה קולות וכו'. רבי אבהו אמר כאילו הקריב תודה שנאמר מביאים תודה בית ה'. רב נחמן בר יצחק אמר כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים שנאמר כי אשיב את שבות הארץ כבראשונה אמר ה'" (ברכות ו).

לא מזכירים בצלם אלוקים שבאדם

אור שדוחה את החושך

האור של יעקב אבינו צריך להכניע את כל תרבות הקליפה. התרבות של הרומאים והיוונים שהיו משליכים אנשים לאצטדיונים לטרף ולרצח ולשפיכות דמים. צולבים אנשים ומשאירים אותם חיים ומעונים עד מוות ביסורים נוראים, עליה נאמר בתורה שהיא חילול ה' "כי קללת אלוהים תלוי". אדם נברא בצלם אלוקים ואם הוא תלוי - זה חילול השם. התרבות שזלזלה באדם, זו תרבות לבן ועשן, זו התרבות של כל תלמידיו ויוצאי חלציו שממיתים בני אדם באכזריות ובהשפלה גדולה.

המן בן עשו - בווה בן בווה

כך היה קל בעיניו של המן הרשע להשמיד עם שלם אנשים נשים וטף. "להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבו" (אסתר א) בכל העולם. המן היה צאצא של עשו. "בווה בן בווה". על המן נאמר "ויבזו בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי, ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בקל מלכות אַחַשְׁוֶרוּשׁ עִם מֶרְדֳּכָי" (אסתר א).

בזלזול הזה הוא ממשיך את דרכו של עשו "ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה" (בראשית כה). עיין ילקוט שמעוני אסתר) זלזול שמביא אותו לזלזול בצלם אלוקים של הנשים שהיה חוטף מתחת ידי בעליהם ומענה אותם. זלזול שמביא אותו לזלזול בחיי אחיו ולומר "קרבנו ימי אבל אבי וְאֶהְרֶגָה אֶת יַעֲקֹב אָחִי" (בראשית כו).

ממשיכי דרכם הבוזים

הזלזול הזה הביא את היטלר להשמיד ששה מיליון יהודים שחיהם היו נחשבים בעיניו פחות מחיים של כלבים. זלזול שליווה אותם כל הדרך הרבה לפני מחנות ההשמדה. השפלות, חניב לבישת טלאי צהוב, כליאה בגיטאות, גזירות זקן והלקאות פומביות, הובלה בקרונות בקר אל מחנות המוות. את ההשפלות הללו תיעדו המחבלים של החמאס בשמחת תורה והתהדרו בהם. זה היה העיקר בשבילם, להשפיל את צלם אלוקים שבאדם. להמשיך את התרבות של עשו הרשע, של המן וכל ממשיכיו.

האור של יעקב מסלק את החושך שלהם

יעקב מביא את הכבוד שלו, הפוך מהשפלות שלהם. הכבוד שנובע מכך שלאדם יש את האור של צלם אלוקים. צלם האלוקים שמתגלה על ידי החיבור שבין האיש והאשה. ולכן מגיע לאשה כבוד. מגיע לחתונה כבוד מיוחד מאוד כי בה מתגלה צלם אלוקים המיוחד שיש באיש ובאשה כשהם יחד. כך מייסד יעקב את בית ישראל.

מי שמקדש אשה בזלזול - מבזין אותה

להדגיש את חובת הכבוד, למדו חכמינו כמה גרוע המזלזל בבנות ישראל. וכך אמרו בגמרא כי רב היה מלקה גבר שמקדש אשה בביאה. רב גם היה מלקה מי שמקדש אשה בכסף ושטר בשוק בלי כבוד ובלי סעודה וכד'. גם היה מלקה מי שהיה מקדש אשה בלי הכנה, בלי שידוכין. הכל בגלל שהאיש הזה זלזל בבנות ישראל (יבמות נב/א). שו"ע אה"ע כו ד).

תקנת בנות ישראל - שלא תהא קלה בעיניו להוציאה

כדי לשמור על כבודה של האשה תקנו חכמים כתובה לבנות ישראל "שלא תהא קלה בעיניו להוציאה" (כתובות יא). שלא יתן עינו באשה אחרת ויגרש את אשת נעוריו. וכל המגרש אשת נעוריו לטובת אשה אחרת - ה' שונא את מעשיו. "כי שָׂנֵא שֶׁלַח אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכִסָּה חֶמְסָא עַל לְבוּשׁוֹ", ותפילותיו לא נשמעות (מלאכי ב).

חייב עשרה דברים. שלוש מהתורה ושבע מדרבנן

כתב הרמב"ם (אישות יב): "כשנושא אדם אשה וכו' יתחייב לה בעשרה דברים וזכה בארבעה דברים". בכלל העשרה שהוא חייב יש שלושה חיובים מהתורה "שארה כסותה ועונתה" שארה אלו מזונותיה, כסותה כמשמעה, עונתה לבא עליה כדרך כל הארץ. שבעת החיובים האחרים הם מדברי חכמים (ההלוקה של שלוש ושבע בוודאי רומזת לדברים נשגבים).

ובאמת יש לאשה עוד חיוב נסתר על הארבעה הגלויים והוא חיוב עונה שיש לה כלפי בעלה, מטעמי צניעות הסתירו אותו פה והוא מפורש במקומות אחרים. לפי זה חיובי האשה לבעלה הם חמישה. ויתכן דזה הרמז במה ש"דריש ר"ע איש ואשה זכו שכניה ביניהן לא זכו אש אוכלתן". הסביר שם רש"י שבאיש יש אות 'י' ובאשה אות ה'. ואם לא זכו ה' מסלק שכינתו מבניהם ואש שבשמות שלהם אוכלתן (סוטה יז) ולכן מנו חכמים עשרה חיובים לאיש וחמישה לאשה לרמוז על האות 'י' בשמו, ואות ה' בשמה של האשה.

כתובה - שכינה בניהם

יש פירוש של הגר"א שמסביר כי חיובי הכתובה כותבים את שם ה' בקרב ישראל. הוא מביא את הפסוק שכתוב על אברהם "ולבני הפילגשים אשר

סיפורים על הרב זצ"ל

איך מתייחסים לחולת נפש?

הרב זצ"ל, עם כל גדולתו, היה סבלן ועניו, ממש כמו הלל הזקן. היתה לי תקופה בחיים שסבלתי מדיכאון עמוק. לא יכולתי לישון בלילות מרוב דיכאון, עד שאושפזתי בבית-חולים לחולי נפש כחולת נפש.

הרבה פעמים הייתי מתקשרת לאחי, המקורב לרב, שביקש מהרב שיתפלל עלי לרפואה. גם אני עצמי הייתי מתקשרת בערך ארבע או חמש פעמים ביום לבית הרב או ללשכתו, לבקש ממנו ברכה. תמיד היה הרב מקשיב לי ומברך אותי כבקשתי.

אחר כך התברר לי שבתקופה הזאת הרב היה מזכיר את שמי בתפילה חמש או שש פעמים ביום. בכל פעם שהיה מגיע לקברי צדיקים או לכותל המערבי היה מזכיר את שמי לרפואת הנפש.

בתקופה ההיא הייתי נותנת צדקה בצורה כפייטית. הייתי חוששת שאולי התחייבתי לתת צדקה, והייתי נותנת צדקה בלי גבול ובלי חשבון. המון פעמים צלצלתי לרב והוא היה עונה לי בסבלנות חסרת תקדים, מברך ומעודד אותי בלי סוף.

במוצאי-שבת אחד הרגשתי מאוד גרוע וצלצלתי לאחי. הוא צלצל אל הרב והרב אמר לו: "אני מחכה לאחותך, תבואי עכשיו יחד איתה".

הגעתי ביחד עם אחי לבית הרב, והוא בירך ועודד אותי כמעט עד חצות הלילה. יצאתי משם מעודדת ושמחה והתחלתי להרגיש יותר טוב. מאותו יום והלאה הייתי באה לבית הרב והוא תמיד היה מעודד ומברך אותי, ובכל פעם הייתי יוצאת משם יותר בריאה בנפשי. כל דקדוקי העניות שהיו לי פסקו. כל הדיכאונות פסקו גם הם. התחלתי לישון בלילות שנת ישרים בלי פחדים. נרפאתי לגמרי.

מיותר לציין כי עם עבר רפואי כזה קשה להתחנן. יום אחד הייתי באזכרה של צדיק גדול ממרוקו, הרב ויזג זצ"ל, והרב אליהו דיבר שם בשבח הצדיק. אחרי הדרשה הרבהתי עוז ונכנסתי למקום שבו היה הרב ואמרתי לו: "מר לי. מר לי. מר לי בלב מאוד".

הרב שאל: "מה קרה? למה מר לך בלב?"

אמרתי: "לבן הארמי היה רשע גמור ורצה להרוג את יעקב אבינו עליו השלום. למה לבן הארמי, שהיה רשע כזה גדול, זכה לחתן צדיק כמו יעקב אבינו עליו השלום?" הרב חיך, בירך אותי ואמר: "הי רצונך שגם לך יהיה חתן צדיק כמו יעקב אבינו עליו השלום".

מייד אחר כך הכירו לי חתן עם כל המעלות הטובות שרצייתי - גם תלמיד-חכם, וגם ירא שמים ומלא אהבת השם. המידות שלו ממש נאצלות, יש לו רחמנות יוצאת מן הכלל, התחשבות בזולת ועוד תכונות רבות וטובות. אני יודעת שכל זה בזכות התפילות של הרב שלא שבות ריקם ומייד עולות לשמים.

(אפרת)

תשובה כהלכה

לא מרפיק שיחה עם הלכה. האם בשבוע שלפני החתונה ראוי יותר, מלבד שלא להתראות, גם לא לדבר עם בן הזוג אפילו בטלפון או בהודעות? זאת לא הלכה אלא מנהג טוב שנהגו האשכנזים, והיום גם ספרדים מאמצים אותו. לכן אפשר לדבר בטלפון ובהודעות. ומי שמחמיר בזה - יעשה כן אם רק זה לא גורם צער לכלה.

למה רוחה אפלות. כיצד אימא בשנת האבל על הוריה אמורה לנהוג בכל הנוגע להכנות לחתונת בתה ובחתונה עצמה? כאילו אין אבלות.

יש יריים לריצה. האם מותר לחתן וכלה להצטלם כשהם נותנים ידיים, כאשר הצלם או אחרים רואים אותם? אם הצטלמו כבר, האם מותר להראות לחברים את התמונה? דברים של חיבה אין לעשות בפרהסייה. אם הצטלמו כבר, מותר להראות לחברים את התמונה.

לא משליכים אנשים לאצטדיון

העולם של היום הולך ולומד שיש צלם אלוקים באדם. היום אין בעולם אצטדיונים שבהם משליכים אנשים לזירות עם חיות טרף לעיני קהל משולהב. אין מקומות שבהם אנשים מתגוששים ביניהם עד מוות. ברוב העולם לא מותרת אפילו מלחמת שוורים, חוץ מכמה מקומות נחותים תרבותית כמו ספרד ודומותיה. התרבות של דעה"ש שרוצה להשליט בעולם חליפות איסלמית שבה חוטפים נשים ומוכרים אותן כמו שפחות, נדחת על ידי העולם.

צריך להיזהר מהצבועים

יש אנשים בעולם שמדברים גבוהה גבוהה על כבוד האשה אבל בסתר מנצלים אותן בלי שום טיפת כבוד. כך היה ג'פרי אפשטיין וחבריו מקרן וקסנר שדיברו מעל כל במה על זכויות הנשים, אבל לא התביישו לנצל נשים צעירות בכדי למלא את תאוותם הבזויה, לסחוט הישגים פוליטיים וכלכליים באמצעות ניצול נשים צעירות שהרסו את חייהן.

לבן מראה עצמו צדיק

את הזהירות מהצבועות למדנו מיעקב שכאשר הוא שואל את לבן "מה זאת עשיית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני". לבן מסביר שהוא פועל בשם החוק והסדר. הוא מציג את יעקב כאדם שפורע חוק וסדר "ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה". כך פועלים גם בימינו.

הצבועים מאשימים אחרים

צריך לשים לב שאחרי כל התועבות שעשה לבן הוא לא מבקש סליחה. להפך הוא מחשיד את יעקב כגנב שחוטף נשים. "ויאמר לבן ליעקב מה עשית ותגנב את לבתי ותנהג את בנותי כשביית חרב" את עצמו הוא מציג כצדיק וישר "למה נחבאת לברתי ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלתחך בשמחה ובשרים בתך ובכנור: ולא נטשתני לנשק לפני ולבנותי עתה הספלת עש".

שיא החוצפה של לבן

לפני שיעקב ולבן נפרדים, מוציא לבן את שיא חוצפתו ומחשיד את יעקב בעיני בנותיו. "אם תענה את בנותי ואם תקח נשים על בנותי אין איש עמנו ראה אלהים עד בני ובניך". למרות שהוא יודע שברכת ה' שורה על יעקב אבינו. למרות שהוא יודע שיעקב עבד בנאמנות הוא מחפש בכל כליו שמה יעקב גנב ממנו משהו.

הצבועות של אירופה

הצבועות הזו מזכירה את הצבועות של מדינות אירופה שכולן היו שותפות בהשמדת ששה מיליון יהודים בשואה. שוויץ וצרפת. איטליה ויוון. אוסטריה והונגריה. פולין עם ליטא, ספרד ואוקראינה וכו' וכו'. מדינות כמו ספרד ופורטוגל שרפו חיים יהודים באינקוויזיציה וגרשו את השאר בחוסר כל, אחרי ששדדו את רוב רכושם. מדינות אלו לא מתביישות להטיף לנו מוסר על רצח עם כשאנחנו כל כך מתאמצים לא לפגוע באזרחים שלא חפים משום פשע.

העולם במגמת תיקון

עם כל זה צריך להכיר בכך שהעולם במהלך של תיקון. התועבות שעשו פרעה ואבימלך לא חוקיות בשום מקום. התועבות שעשו היוונים גם לא חוקיות בשום מקום. גם התועבות שעשו הרומאים והיוונים לא מקובלות בעולם. מתקיים בנו "ואת רוח הסמאיה אעביר מן הארץ". ויהי רצון שיתקיים בנו "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מקימים". אמן.